

Lokaal uitvoeringsplan Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang

2024-2026

Colofon

Dit is een uitgave van de gemeente Zutphen
Postbus 41
7200 AA Zutphen
's Gravenhof 2
www.zutphen.nl

Team Welzijn
Auteur(s): Sanne Wassink en Mieke Biemond
Versie: 1

Inhoud

1. Inleiding	3
2. Context en terugblik	4
2.1 Doelgroep Beschermd en Beschut Wonen	4
2.2 Doelgroep Maatschappelijke Opvang	4
2.3 Verslavingszorg en Openbare geestelijke gezondheidszorg	5
2.4 Terugblik op verloop vorige lokale actieplan	5
3. Regiovisie en lokale uitwerking	7
3.1 Regiovisie “Kracht in kwetsbaarheid”	7
3.2 Aansluiting Coalitieakkoord Zutphen 2022-2026	8
3.3 Aansluiting GALA en IZA	8
3.4 Onze lokale uitwerking van de vijf actielijnen uit de regiovisie	8
Actielijn 1 Thuis in je buurt en stad	8
Actielijn 2: Preventie- en ondersteunen bestaanszekerheid	9
Actielijn 3: Wonen met begeleiding op maat	10
Actielijn 4: Passende beschermde woonvormen in de hele regio	11
Actielijn 5: Maatschappelijke opvang als vangnet én springplank	11
3.5 Randvoorwaarden	12
4. Besteding beklemde middelen	13
4.1 Over de beklemde middelen	13
4.2 Uitgaven in de periode 2017-2023	13
4.3 Geplande uitgaven in de periode 2024-2027	13
4.4 Continuering van uitgaven na 2027	14

1. Inleiding

Op het gebied van maatschappelijke opvang en beschermd wonen¹ werken we samen met de regio Midden-IJssel, bestaande uit de (centrum)gemeente Deventer, Lochem, Olst-Wijhe, Raalte en Zutphen. Dit lokale uitvoeringsplan voor Zutphen is een lokale uitwerking van de Regiovisie Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang “Kracht in Kwetsbaarheid” 2024-2026, die in februari 2024 door het college en op 25 maart 2024 door de Zutphense gemeenteraad is vastgesteld.

De inhoud van het lokale uitvoeringsplan is gebaseerd op de regionale visie, op lokale beleidsmatige ontwikkelingen en op gesprekken die gevoerd zijn met betrokken partijen: aanbieders beschermd wonen, Perspectief, Ixta Noa en de woningcorporaties. Met de Brede Adviesraad Sociaal Domein (BASD) is een ophaalsessie georganiseerd.

Leeswijzer

Hoofdstuk 2 beschrijft vooral de context van het lokale uitvoeringsplan: de doelgroep van beschermd wonen en maatschappelijke opvang en onze lokale situatie. We kijken terug op de periode 2017-2023.

In hoofdstuk 3 beschrijven we de doelstellingen en actielijnen van de Regiovisie Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang “Kracht in Kwetsbaarheid” 2024-2026, die we vervolgens vertalen naar lokale acties.

Hoofdstuk 4 bevat de financiële paragraaf.

¹ Als we het in dit lokaal uitvoeringsplan over ‘beschermd wonen’ hebben, bedoelen we uitsluitend ‘beschermd wonen op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning’ (Wmo), waarvoor de gemeenten sinds 2015 verantwoordelijk zijn. Er bestaan ook andere vormen van beschermd wonen, die vallen onder bekostiging en regelgeving vanuit de Wet Langdurige Zorg of vanuit Justitie.

2. Context en terugblik

2.1 Doelgroep Beschermd en Beschut Wonen

Beschermd wonen in de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) wordt gedefinieerd als: “Wonen in een accommodatie van een instelling met daarbij behorende toezicht en begeleiding, gericht op het bevorderen van zelfredzaamheid en participatie, het psychisch en psychosociaal functioneren, stabilisatie van een psychiatrisch ziektebeeld, het voorkomen van verwaarlozing of maatschappelijke overlast of het afwenden van gevaar voor de cliënt of anderen, bestemd voor personen met psychische of psychosociale problemen, die niet in staat zijn zich op eigen kracht te handhaven in de samenleving”. Bij beschermd wonen in de Wmo gaan we er van uit dat de persoon op termijn weer zelfstandig kan gaan wonen.

In de regio kennen we sinds 2019 ook het product beschut wonen. Het onderscheid tussen beschermd en beschut wonen zit hem in nachtelijke aanwezigheid (bij beschermd wonen) of nachtelijke bereikbaarheid (bij beschut wonen). De intensiviteit van de geboden zorg is bij beschermd wonen hoger dan bij beschut wonen.

Vijfenvijftig inwoners van gemeente Zutphen hebben in 2023 gebruik gemaakt van een beschermd/ beschut wonen voorziening in de regio, meestal een voorziening die gelegen is in de gemeente Zutphen. Van deze cliënten was 75% tussen de 18 en 27 jaar. Niet zelden ontstaan voor en/of bij het bereiken van de leeftijd van 18 jaar problemen en ook de overgang van jeugdhulp naar Wmo verloopt niet altijd soepel. Soms is na het afronden van een behandeltraject, gefinancierd uit de Zorgverzekeringswet, beschermd wonen gewenst.

In 2020 is de Wet langdurige zorg (Wlz) opengesteld voor mensen met een psychische stoornis die blijvende zorg nodig hebben. Daarna is de gemiddelde leeftijd van cliënten die gebruik maken van beschermd wonen op grond van de Wmo 2015 flink gedaald: jongvolwassenen tussen de 18 en 27 jaar vormen de laatste jaren veruit de grootste groep.

Mensen die in aanmerking komen voor een Wlz-indicatie beschermd wonen hebben vaak amper regie op hun eigen leven gekend of zijn deze grotendeels kwijtgeraakt. Zij kunnen langdurig, ook met eventuele steun van anderen, niet zelf zorgen voor een stabiele woonplek en een goed leven. Vanwege de onverwachte grote toestroom naar de Wlz zijn én worden er landelijk en regionaal maatregelen getroffen om verdere instroom in de Wlz te beperken. Naar verwachting zal dit ook gevolgen gaan hebben voor de kenmerken van de groep die beschermd woont op grond van de Wmo 2015.

Binnen gemeente Zutphen bieden de volgende aanbieders beschermd en soms ook beschut wonen aan: GGNet, Het Dagelijks Bestaan, Humanitas, het Leger des Heils en Tactus. Cliënten kunnen zo nodig ook gebruik maken van ander gecontracteerd aanbod in de regio als dat meer passend is bij hun ondersteuningsvraag.

2.2 Doelgroep Maatschappelijke Opvang

Maatschappelijke opvang wordt in de Wmo 2015 gedefinieerd als “Onderdak en begeleiding voor personen die de thuissituatie hebben verlaten en niet in staat zijn zich op eigen kracht te handhaven in de samenleving”. Er zijn verschillende vormen van maatschappelijke opvang, welke op dit moment allemaal in Deventer gevestigd zijn. In Deventer is de 24-uursopvang en de crisisopvang gevestigd: maatschappelijke opvang waar overdag, in de avond en in de nacht onderdak en begeleiding wordt geboden.

Sinds 2020 wordt “Tijdelijk onderdak en begeleiding” geboden: maatschappelijke opvang waarbij de begeleiding op gezette tijden op de locatie van de aanbieder geboden wordt en voorts 24-uur per dag telefonisch oproepbaar en desgewenst binnen 30 minuten op de locatie aanwezig is.

Er wordt bij de maatschappelijke opvang geregistreerd naar herkomstgemeente: de gemeente waar iemand voorafgaand aan de aanvraag (on)zelfstandig woonde. In 2023 verbleven er 27 Zutphense inwoners in de opvang in Deventer, waarvan verreweg de meeste inwoners in de 24-uursopvang. Negen van hen zijn onder de 26 jaar. Ongeveer 70% van de cliënten in de maatschappelijke opvang bestaat uit mannen en 30% uit vrouwen. De grootste leeftijdsgroep binnen de maatschappelijke opvang in Deventer zijn mensen tussen de 18 en 44 jaar.

In 2024 is de regio gestart met het project Housing First. De toewijzing van een woning is dan de start van een traject, en de cliënt wordt intensief ambulant begeleid.

In de regio is in mei 2024 besloten om in het jaar 2025-2026 mee te gaan doen aan de ETHOS (European Typology of Homelessness and Housing Exclusion)- telling voor dak- en thuislozen. Het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) telt het aantal mensen dat gebruik maakt van de maatschappelijke opvang. Bij de ETHOS-telling wordt een ruimere definitie van dakloosheid gehanteerd en wordt ook de, potentieel zeer grote, groep mensen in beeld gebracht die geen veilig eigen (t)huis heeft. Vanuit de politie zijn er geen signalen dat er veel buitenslapers zijn in Zutphen, wel is de verwachting dat er sprake is van verborgen dakloosheid. Ten aanzien van het voorkomen van dakloosheid is geconstateerd dat specifieke maatregelen voor jongvolwassenen nodig zijn.

2.3 Verslavingszorg en Openbare geestelijke gezondheidszorg

Ook preventieve verslavingszorg zoals die vorm krijgt bij de dagopvang is onderdeel van het beschermd wonen beleid. Vanuit de regio wordt ook het samenwerkend OGGz-team gefinancierd, een vorm van bemoeizorg voor mensen in zorgwekkende situaties.

2.4 Terugblik op verloop vorige lokale actieplan

In het lokaal actieplan beschermd wonen en maatschappelijke opvang gemeente Zutphen 2018-2022 zijn vier lokale prioriteiten benoemd:

1. Zorgen voor 24 uur per dag, 7 dagen per week bereikbaarheid van ambulante ondersteuning voor de doelgroep maatschappelijke opvang/ beschermd wonen.
2. Vernieuwen van het protocol maatschappelijke opvang/ ‘opstapwoningen’.
3. Soepel op- en afschalen; integraal werken en ondersteuning op maat.
4. De aansluiting versterken met de Aanpak personen met verward gedrag en het veiligheidsdomein.

Onderstaande prioriteiten zijn grotendeels gerealiseerd:

Prioriteit 2: In 2018 is het convenant Opstapwoningen gestart, dat sindsdien jaarlijks is geëvalueerd en in januari 2024 is herzien. Dit convenant borgt dat uitstroom uit een instelling in gemeente Zutphen goed geregeld is.

Prioriteit 3: Het soepel op- en afschalen van hulp is bij ambulante begeleiding beter mogelijk gemaakt. Daarnaast gaf de invoering van beschut wonen per 1-1-2019 meer flexibiliteit. Er is periodiek overleg tussen de lokale en regionale toegang en met andere samenwerkingspartners zoals de geestelijke gezondheidszorg die op behandeling is gericht.

Prioriteit 4: In 2020 is een samenwerkend OGGz-team opgezet voor Lochem en Zutphen om door middel van bemoeizorgactiviteiten ervoor te zorgen dat mijding van zorg, hulp en/of maatschappelijke ondersteuning onder inwoners wordt verminderd en onveiligheid voor en door en overlast van personen met verward gedrag wordt verminderd. Door de bemoeizorgmedewerkers wordt actief contact gelegd met mensen in zorgwekkende

situaties, die niet zelf om zorg, hulp of ondersteuning vragen, maar dit wel nodig hebben omdat (verdere) maatschappelijke uitval dreigt. De aansluiting en samenwerking rondom personen met verward gedrag is aanzienlijk verbeterd door de start van een regionaal meldpunt voor verward gedrag en door de samenwerking met de vier procesregisseurs voor jeugd, begeleiding van ex-gedetineerden, complexe zorg casuïstiek en extreme woonoverlast.

Prioriteit 1, het streven naar 24 uur/ 7 dagen bereikbaarheid, is in de periode 2018-2022 zowel lokaal als regionaal niet gerealiseerd. De verwachting was dat een aantal andere acties eerst gerealiseerd moest worden en voldoende zouden zijn, te weten: het mogelijk maken van ambulante begeleiding in de avonduren, het verbeteren van de ambulante begeleiding voor mensen met dubbele problematiek (zowel ggz als verslaving) en het opstarten van het regionaal meldpunt voor personen met verward gedrag.

Het speerpunt van 24 uur/ 7 dagen bereikbaarheid is opnieuw opgenomen in de regionale beleidsvisie omdat het voor een deel van de inwoners van belang wordt geacht om zelfstandig te kunnen wonen. Afgesproken is dat elk van de gemeenten en de regio als geheel zich inzet voor 24-uurs bereikbare en (op afroep) beschikbare begeleiding.

3. Regiovisie en lokale uitwerking

3.1 Regiovisie “Kracht in kwetsbaarheid”

Uitgebreide informatie over de wettelijke kaders, definities, landelijke en regionale ontwikkelingen en de visie, vindt u niet in dit lokaal uitvoeringsplan, maar in de regiovisie 2024 t/m 2026, “Kracht in kwetsbaarheid, van opvang naar beschermd wonen naar wonen eerst en een beschermd thuis”. Hieronder leest u de korte samenvatting van de doelstellingen, actielijnen en samenwerkingsafspraken van deze regiovisie.

De twee centrale regionale doelstellingen zijn:

1. Meer inwoners zijn in staat om zelfstandig te blijven wonen (in plaats van genoodzaakt zijn gebruik te moeten maken van beschermd wonen of maatschappelijke opvang).
2. Voor inwoners die dat nodig hebben dragen we zorg voor beschikbare en kwalitatief goede voorzieningen beschermd wonen en maatschappelijke opvang.

De doelstellingen zijn gebaseerd op drie belangrijke bewegingen:

Van ziekte en zorg naar gezondheid en gedrag

Een belangrijke beweging voor ons is de benadering van Positieve gezondheid: niet de ziekte, probleem of beperking staat centraal maar een betekenisvol leven.

Van beschermd wonen naar beschermd thuis

We zijn ervan overtuigd dat de meeste mensen het beste kunnen herstellen in hun eigen vertrouwde omgeving, met steun van anderen om zich heen, gebruik makend van de voorzieningen die er in die wijk, dorp of stad zijn. Dit noemen we beschermd thuis. Hiermee sluiten we aan bij de landelijk toonaangevende visie: Van beschermd wonen naar een beschermd thuis: advies commissie Toekomst beschermd wonen | VNG

Van maatschappelijke opvang naar eerst een huis

Deze beweging sluit aan bij het recent landelijk vastgestelde Nationaal Actieplan Dakloosheid: Eerst een Thuis, Daar waar maatschappelijke opvang nodig is, willen we dat die, meer dan nu, gaat fungeren als kortdurend vangnet én springplank.

De regiovisie komt tot uiting in vijf actielijnen waaraan gezamenlijk gewerkt wordt de komende jaren:

1. Thuis in je buurt, dorp of stad;
2. Investeren in preventie en ondersteunen in bestaanscondities;
3. Bieden van wonen met begeleiding op maat;
4. Passende beschermde woonvormen in de hele regio;
5. Maatschappelijke opvang als vangnet én springplank.

Rond de samenwerking is het volgende afgesproken:

- Regionaal wat regionaal moet, lokaal wat lokaal kan
- We betrekken actief cliënten, naasten en ervaringsdeskundigen
- In partnerschap met aanbieders en andere partijen en zorgfinanciers

3.2 Aansluiting Coalitieakkoord Zutphen 2022-2026

In het Coalitieakkoord 2022-2026 “Natuurlijk betrokken, gelijk vooruit” zijn het vergroten van kansengelijkheid en het bijdragen aan sociale samenhang en inclusiviteit belangrijke toetsstenen. Het werken aan sterke wijken, met voldoende veerkracht is een belangrijk speerpunt, net zoals het zorgen voor betaalbare woningen voor jongeren. Beschermd wonen biedt mensen met psychische kwetsbaarheid de mogelijkheid tijdelijk extra ondersteund te worden en zo een sterkere basis te verkrijgen om daarna (weer) zelfstandig te kunnen functioneren.

Preventief werken krijgt onder andere vorm door de vernieuwingen in de jeugdzorg van gemeente Zutphen, waaronder het project Lichte Jeugdhulp. Eenzaamheid is een factor die negatief werkt op psychische problematiek en daarom is het tegengaan van eenzaamheid essentieel. Zutphen streeft naar het bevorderen van zelfredzaamheid en bij voorkeur wordt de hulp dicht bij huis geleverd, dit sluit aan bij het streven naar een Beschermd Thuis. Het tegengaan van armoede is voor de groep die beschermd woont en/of gebruik maakt van de maatschappelijke opvang belangrijk omdat deze groep veelal een laag inkomen heeft.

3.3 Aansluiting GALA en IZA

De gemeenteraad van Zutphen is geïnformeerd over het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)-plan. Voor dit lokale uitvoeringsplan zijn met name de onderdelen Welzijn op Recept, Mentale Gezondheid en preventie van jeugdproblematiek van belang. Het Integraal Zorg Akkoord (IZA) regioplan Apeldoorn/Zutphen en de daaruit voortvloeiende werkagenda is relevant vanwege de onderdelen mentale gezondheidsnetwerken, laagdrempelige steunpunten en het goed laten landen in de wijk van mensen na het verblijf in een instelling.

3.4 Onze lokale uitwerking van de vijf actielijnen uit de regiovisie

Actielijn 1 Thuis in je buurt en stad

Je thuis en welkom voelen en mee kunnen doen in je eigen buurt en stad is essentieel. Dit geldt des te meer als je in een beschermde woonvoorziening of beschermd thuis woont en misschien last hebt van stigmatisering vanwege je psychische kwetsbaarheid.

Preventie is gericht op het voorkomen van verslaving en het versterken van mentale weerbaarheid. Hiervoor is goede onderlinge samenwerking nodig van alle partijen die betrokken zijn bij mensen met psychische kwetsbaarheid. We streven naar een goed niveau aan lokale voorzieningen, waarvan we het belangrijk dat de voorzieningen makkelijk te vinden zijn.

Inwoners met een psychische kwetsbaarheid hebben vaak een beperkter sociaal netwerk waarop zij kunnen steunen, het bestrijden van eenzaamheid is daarom een speerpunt.

Ixta Noa, Intact en Perspectief zijn in gemeente Zutphen belangrijke partners om te

werken aan het thuis voelen in je buurt en stad voor mensen met een psychische kwetsbaarheid en/of een verslaving. Ixta Noa werkt met ervaringsdeskundigen en heeft een praktijkhuis in Zutphen. Intact Herstel en Zelfhulp is een zelfhulporganisatie voor mensen met verslaving die gelieerd is aan Tactus. Sociaal werkers van welzijnsstichting Perspectief kunnen laagdrempelig eerste (sociale) hulp en ondersteuning bieden aan inwoners.

Onderdeel van het coalitieakkoord van de gemeente Zutphen is het bestendigen van en het verstevigen waar nodig van Sterke Wijken. Iedere wijk heeft een eigen identiteit die grotendeels door wijkbewoners zelf bepaald wordt. Elke buurt of wijk heeft z'n eigen profiel met kwaliteiten en problemen. Dit vraagt een aanpak van ongelijke monniken, ongelijke kappen. In de wijk zijn betekent nog niet: nabijheid en gezien worden.

Wat gaan we doen?

- We versterken de pedagogische basis door in te zetten op samenwerking en samenhang met Jeugd
- Via het programma Sterke Wijken en wijkgericht werken willen we meer ruimte bieden voor initiatieven vanuit de wijk en buurt zelf, aansluitend bij hun behoefte en wat zij daarvoor nodig hebben.
- Bij het Netwerk eenzaamheid en de brede coalitie tegen eenzaamheid besteden we ook aandacht aan de doelgroep psychische kwetsbaarheid,
- We besteden extra aandacht aan het landen in de wijk na een verblijf in een instelling
- In onze gemeentelijke communicatie houden we rekening met de beeldvorming en stigmatiseren we niet
- We vergroten de inclusie van mensen met een psychische kwetsbaarheid door aandacht aan hen te besteden in de nog te ontwikkelen beleidsvisie inclusie
- We continueren lokale laagdrempelige inloopvoorzieningen voor mensen met psychische kwetsbaarheid en met verslaving. We streven naar een gevarieerd aanbod herstelcursussen in gemeente Zutphen, met ook aanbod voor naasten
- We stimuleren de onderlinge samenwerking van Ixta Noa, Perspectief en Intact en andere zelfhulp- en vrijwilligersinitiatieven.

Actielijn 2: Preventie- en ondersteunen bestaanszekerheid

Een stabiel inkomen, woonzekerheid, mee kunnen doen en een netwerk om op terug te kunnen vallen. Het zijn allemaal zaken die belangrijk zijn om (escalatie) van psychische problemen te voorkomen. Werk en het ontplooiën van talenten draagt bij aan het herstel. 'Grip hebben' is een belangrijke beschermende factor om mensen met een psychische kwetsbaarheid te ondersteunen in (behoud van) herstel.

Onder deze lijn werken we daarom aan het voorkomen van verslaving bijvoorbeeld door het organiseren van preventieactiviteiten van Tactus. Ook het beperken van de schadelijke effecten bij ernstige verslavingen vinden we belangrijk. Bij het versterken van mentale weerbaarheid willen we specifiek aandacht voor jongeren, vroegsignalering en voor suïcidepreventie.

Ons Opstap-protocol, een regeling waarbij uitstromers uit instellingen met voorrang een woning aangeboden krijgt, draagt bij aan goed landen in een eigen woning.

Goed wonen en specifieke aandacht voor mensen die woonoverlast veroorzaken en hun omgeving is eveneens een belangrijk aandachtspunt, en maakt deel uit van onze lokale integrale aanpak van woonoverlast. We streven ernaar dat ook mensen die overlast veroorzaken een geschikte woning krijgen onder de naam Housing All: aangepaste woonvormen in combinatie met maatwerk zorgvoorzieningen voor mensen die woonoverlast (kunnen gaan) veroorzaken.

Wat gaan we doen op het gebied van mentale gezondheid?

- We werken aan het versterken van mentale weerbaarheid in het kader van het Gezond en Actief Leven Akkoord.
- We financieren een coördinator suicidepreventie bij de GGD en zijn als gemeente actief betrokken bij het ontwikkelen van een actieplan voor suicidepreventie.
- We ontwikkelen en versterken het aanbod voor naasten van mensen met psychische problematiek en/of verslaving.
- We werken aan de preventie van terugval in verslaving na een Beschermd Wonen verblijf door meer inzet van ervaringsdeskundigen van Intact.
- We stimuleren intensievere samenwerking op het gebied van werk en dagbesteding.
- We focussen op preventie door samenwerking en samenhang met Jeugd, en in relatie tot de pilot lichte jeugdhulp.

Wat gaan we doen op het gebied van wonen?

- We voeren relevante maatregelen uit om dakloosheid bij jongeren maximaal te voorkomen.
- We realiseren meer wooneenheden voor kwetsbare jongeren met een belaste en/of gespannen thuissituatie (in samenwerking met cluster wonen en de corporaties).
- We streven ernaar om mensen uit een instelling na maximaal drie maanden te laten uitstromen naar een opstapwoning en overleggen hiertoe periodiek met de woningcorporaties en procesregisseurs over het Opstap-protocol, we evalueren jaarlijks de aantallen en ervaringen van alle betrokken partijen.
- We doen nader onderzoek naar Housing All om te weten voor welke mensen dit een oplossing kan zijn, welke aanpassingen dit aan woningen en zorgconstructies vraagt en doen hiermee een pilot.
- We voorkomen huisuitzettingen door vroegsignalering van schulden bij woningcorporaties, door het bieden van schulddienstverlening en door het agenderen van aangekondigde ontruiming in het Vangnetoverleg.

Actielijn 3: Wonen met begeleiding op maat

Ons streven is om de komende periode de ondersteuning beter aan te laten sluiten bij de ondersteuningsbehoefte en situatie van een inwoner. We willen ervaring opdoen met het bieden van intensievere, en ook flexibeler op- en af te schalen, ondersteuning om zo een beschermd thuis mogelijk te maken. We richten ons daarbij op mensen die nu op de wachtlijst staan voor beschermd wonen en op de groep mensen die hoogstwaarschijnlijk in aanmerking komt voor een beschermd wonen traject maar nog geen aanvraag heeft gedaan. Doel is om ervaring op te doen met beschermd thuis en om de instroom in beschermd wonen te verminderen. Op die manier zou de wachtlijst korter moeten worden, en de wachttijd voor beschermd wonen lager.

We betrekken hierbij alle levensgebieden en sluiten aan op de bestaande sociale basis van de persoon en de omgeving. Wonen, werken, inkomen, onderwijs, dagbesteding, begeleiding, behandeling en zorg zijn op elkaar afgestemd. We zetten hierbij ervaringsdeskundigen, vrijwilligers, professionals en het netwerk in. Daar waar nodig realiseren we alternatieve oplossingen. We hebben daarbij veel aandacht voor jongeren met ernstige problematiek waarbij de overgang van jeugd naar volwassenheid niet soepel verloopt.

Op dit moment is er een tekort aan betaalbare woningen waardoor het vinden van huisvesting voor velen erg moeizaam is. Het komt voor dat bij thuiswonende jongeren de situatie thuis onhoudbaar dreigt te worden en dat dit mede aanleiding is voor het aanvragen en verkrijgen van een indicatie voor beschermd wonen en/of leidt tot dak- en thuisloosheid.

Het vergroten van het woonaanbod voor jongeren, onder andere in de vorm van Powerhouses is reeds onderdeel van de prestatieafspraken met de Zutphense corporaties. Powerhouses wil thuisloze jongeren tussen 18 en 27 jaar die zich in een kwetsbare positie bevinden een (t)huis bieden. Aan het huurcontract wordt een arrangement gekoppeld, waarin verschillende soorten zorg/vangnet mogelijk zijn en werk & opleiding.

Vanuit de grondgedachte van inclusie willen we ernaartoe werken om een gemengd wonen project te realiseren waarbij “dragende” jongeren informeel steun bieden aan meer kwetsbare jongeren die ook professionele steun ontvangen. Beoogd effect van deze tussenvormen is dat het aantal aanvragen voor beschermd wonen daalt omdat met de komst van nieuwe tussenvormen (intensieve) ambulante ondersteuning voldoende kan zijn.

Wat gaan we doen?

- We optimaliseren en vernieuwen de samenwerking tussen de lokale en regionale toegang om te komen tot een optimale toeleiding, doorstroom en uitstroom beschermd wonen en maatschappelijke opvang. Hiervoor realiseren we extra capaciteit en borgen we expertise bij lokale toegang, zodat professionals voldoende tijd en expertise hebben om mensen met een (veelal complexe) ondersteuningsvraag op het gebied van beschermd wonen en beschermd thuis adequaat te begeleiden naar passende ondersteuning
- We gaan ervaring opdoen met het bieden van intensieve begeleiding in de thuissituatie in de vorm van een aanpak beschermd thuis
- We werken samen met de woningcorporaties aan het creëren van tussenvormen zoals Powerhouses en we ondersteunen de implementatie van het project Kamers met Aandacht.
- We realiseren een gemengd wonen project
- We dragen zorg voor 24-uurs bereikbare, beschikbare begeleiding.

Actielijn 4: Passende beschermde woonvormen in de hele regio

Soms is intensieve ondersteuning in de thuissituatie niet voldoende. Voor een aantal inwoners is en blijft een tijdelijk verblijf in een beschermde woonomgeving noodzakelijk, waarbij zorg en ondersteuning in de nabijheid is. Voor deze mensen blijven we passende, veilige woonplekken met goede ondersteuning bieden. Deze beschermde woonvormen zijn bedoeld voor inwoners uit de regio van ons samenwerkingsgebied. Zutphen draagt bij aan het realiseren van voldoende beschermde woonplekken.

Wat gaan we doen?

- We monitoren de wachttijd, en proberen ook in de wachttijd zoveel mogelijk passende zorg te bieden
- We optimaliseren werkprocessen inzake instroom-/doorstroom- en uitstroom inzake beschermd wonen in samenwerking met lokale en regionale toegang Beschermd wonen/ Maatschappelijke opvang, zorgaanbieders en lokale woningcorporaties
- We dragen zorg voor een goede overgang van 18- naar 18+, met speciale aandacht voor het optimaliseren van de overgang jeugdhulp met verblijf naar beschermd wonen.

Actielijn 5: Maatschappelijke opvang als vangnet én springplank

Het organiseren van Maatschappelijke opvang als vangnet voor mensen die dak- of thuisloos zijn is een taak van centrumgemeente Deventer. Inwoners uit Zutphen die dak- of thuisloos zijn en een beroep moeten doen op de maatschappelijke opvang, moeten hiervoor nu nog naar Deventer. Al langere tijd zijn er signalen dat er Zutphense inwoners geen beroep doen op Maatschappelijke Opvang terwijl ze hier wel recht op zouden hebben. Zij slapen dan liever bij vrienden en kennissen. Wanneer inwoners opgevangen

worden in de gemeente waar zij vandaan komen hebben trajecten een betere kans van slagen, daarom werken wij aan Housing First en realiseren we een locatie voor tijdelijk onderdak met begeleiding voor de groep die hieraan voldoende heeft.

Zutphen zet zich in om dak- en thuisloosheid te voorkomen. We focussen ons hierbij op jongvolwassenen; deze groep is het meest kwetsbaar inzake dak- en thuisloosheid. Zo nodig wordt team Doorbraak betrokken om dak- en thuisloosheid te voorkomen. We spannen ons extra in om huisuitzettingen waar kinderen bij betrokken zijn te voorkomen. We krijgen meer zicht op verborgen dakloosheid door mee te doen aan de ETHOS-telling.

Wat gaan we doen?

- We gaan tijdelijk onderdak met begeleiding realiseren in Zutphen voor 3- 6 inwoners, allereerst tot en met 2026.
- We voeren de lokale acties uit zoals die zijn opgenomen in de regionale verkenning 'Voorkomen dak- en thuisloosheid jongeren' en het Nationaal Actieplan Dakloosheid
- We implementeren in samenwerking met de regio en met de corporaties Housing first
- We ondersteunen de uitvoering van de telling Ethos Light

3.5 Randvoorwaarden

Wij zullen actief bijdragen aan het laten aansluiten van dit lokale uitvoeringsplan voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang met het nieuwe Wmo-beleidsplan en de woonzorgvisie.

Wij zien de volgende randvoorwaarden om het lokale uitvoeringsplan te kunnen verwezenlijken:

- Zorgen voor een goede afstemming rondom nieuwe inkoop Wmo en beschermd wonen en maatschappelijke opvang
- Het intensiveren van de samenwerking met domein Veiligheid ten behoeve van de doelgroep met ernstige en complexe psychische problematiek (o.a. Veiligheidshuis, Wet Verplichte GGZ, Wet Zorg en Dwang, Levensloopaanpak)
- We gaan actief aan de slag met speerpunten vanuit het Integraal Zorgakkoord, te weten het Verkennend gesprek en de mentale gezondheidsnetwerken zodat er een goede aansluiting is met het domein van de behandel ggz.
- We intensiveren de samenwerking met de domeinen Wonen en Ruimtelijke Ordening en de woningcorporaties
- We benutten ervaringsdeskundigheid vaker en meer structureel ten behoeve van gemeentelijk beleid en uitvoering

4. Besteding bekleemde middelen

4.1 Over de bekleemde middelen

De bekostiging van het beschermd wonen en maatschappelijke opvang gebeurt grotendeels vanuit het regionale budget. Daarnaast is er lokaal budget dat geoormerkt is ten behoeve van de doelgroep van beschermd wonen en maatschappelijke opvang, dit noemen wij de bekleemde middelen beschermd wonen en maatschappelijke opvang. Deze middelen zijn opgebouwd uit:

- Een bijdrage voor de ambtelijke inzet ten behoeve van het beschermd wonen (vanaf 2017)
- Vrijval als gevolg van een positief financieel jaarresultaat van de regionale middelen (2017-2023)
- Een bijdrage voor lokale acties (2023-2026)
- De regionale gelden voor verslavingspreventie die naar rato aan de lokale budgetten zijn toegevoegd (2023-2027)

De meerjarenprognose van de regio maakt dat er niet verwacht wordt dat er in de komende jaren opnieuw vrijval van het regionale budget komt.

Het lokale uitvoeringsplan vraagt vooral bij de eerste drie lijnen om lokale acties die begroot moeten worden. Daarnaast is het noodzakelijk om gelden te begroten voor extra personele inzet die nodig is om de geplande lokale acties uit te kunnen voeren.

4.2 Uitgaven in de periode 2017-2023

Vanuit de bekleemde middelen is tussen 2017 en 2023 vooral ingezet op versterking van het Praktijkhuis van Ixta Noa. Andere grotere uitgaven waren voor de pilot ketenveldnorm, het project Nu niet zwanger en andere preventieve activiteiten zoals voorlichting over alcohol.

Verder is de personele inzet ten behoeve voor het beleid Beschermd wonen versterkt.

4.3 Geplande uitgaven in de periode 2024-2027

In de periode 2024-2027 worden de bekleemde middelen als volgt geïnvesteerd:

- Het financieren van zelfhulporganisaties/inzet ervaringsdeskundigheid om een grotere rol te gaan spelen in preventie, voorkomen van instroom en ondersteunen bij uitstroom.
- Het bijdragen aan en versterken van mentale gezondheid, waaronder het werken aan suïcidepreventie, het ondersteunen van naasten en verslavingspreventie
- Het financieren van kosten voor Housing All en Housing First
- Het mogelijk maken van de transformatie naar Beschermd Thuis door meer ondersteuningsmogelijkheden te bieden in de thuissituatie
- Het financieren van het opzetten en realiseren van tussenvormen
- Het versterken van de beleidscapaciteit om actielijn 3 te kunnen uitvoeren en van de capaciteit van de lokale toegang zodat zij meer tijd hebben voor de samenwerking met de regionale toegang en andere relevante activiteiten

Uitgangspunt is echter dat de totale uitgaven binnen het beschikbare budget van de bekleemde middelen blijven.

Overzicht prognose uitgaven bekleemde middelen 2024-2027		
	Deelactiviteit	Prognose 2024-2027
Actielijn 1. Thuis in je buurt		
Financieren zelfhulporganisaties	Aanvullende subsidie Ixta Noa	750.912
	Aanvullende subsidie ervaringsdeskundige	315.000
Actielijn 2. Preventie en ondersteunen bestaanszekerheid		
Versterken mentale gezondheid	Suïcidepreventie	43.716
Ondersteuning naasten	Ondersteuning naasten	75.000
Verslavingspreventie	Verslavingspreventie	234.171
Housing All	Housing All	310.000
Actielijn 3. Wonen met begeleiding op maat		
Aanpak Beschermd Thuis	Aanpak beschermd thuis	500.000
Tussenvormen	Tussenvormen	1.700.000
Diverse uitvoeringskosten	Diverse uitvoeringskosten	16.000
Innovatieve oplossingen		474.080
Actielijn 5. Maatschappelijke opvang		
Lokale implementatiekosten Housing First	Housing First	16.000
Ambtelijke inzet beschermd wonen		
Reguliere ambtelijke inzet	Bijdrage voor de ambtelijke inzet ten behoeve van het beschermd wonen	232.140
Extra personele beleidsinzet	Inzet projectleider ten behoeve van met name realisatie actielijn 3	300.000
Extra personele inzet lokale toegang	Extra Wmo-consulent voor BW	225.000
		5.192.018

4.4 Continuering van uitgaven na 2027

Er zijn nog geen zekerheden over de lokale bijdragen voor de periode na 2027. In de regio zal het gesprek aangegaan worden over de mogelijkheden om succesvolle activiteiten en projecten voort te kunnen zetten met lokale bijdragen uit het regionale beschermd wonen en maatschappelijke opvang budget.